

▣ **ВАШИНГТОН** -▣ Национални архив Сједињених Америчких Држава објавио је обимну дигиталну базу која садржи милионе докумената о члановима Националсоцијалистичке немачке радничке партије (НСДАП) и повезаним особама из периода нацистичке Немачке, доступну јавности без регистрације.

Реч је, како наводи Дојче веле, о око 16,3 милиона дигиталних записа, насталих скенирањем више од 5.500 микрофилмова, који обухватају период од 1927. до 1945. године.

Документи садрже личне податке, укључујући име и презиме, датум и место рођења, пребивалиште, занимање и друге биографске информације, а односе се углавном на немачке и аустријске држављане, као и припаднике немачке мањине у другим државама.

Грађа обухвата три главне категорије - чланство у НСДАП, припадност струковним организацијама повезаним са нацистичким системом, као и документа из нацистичког правосуђа.

Историчари оцењују да отварање архива има велики значај за разумевање друштвене структуре нацистичке Немачке, у којој је, према подацима Немачког историјског музеја, 1945. године сваки пети одрасли Немац био члан НСДАП-а

Историчари оцењују да отварање архива има велики значај за разумевање друштвене структуре нацистичке Немачке, у којој је, према подацима Немачког историјског музеја, 1945. године сваки пети одрасли Немац био члан НСДАП-а.

Историчар Свен Феликс Келерхоф навео је да је чланство у партији било масовна појава, уз напомену да су у ширем систему нацистичких организација учествовале десетине милиона људи.

Према подацима Документационог центра аустријског отпора, око 700.000 Аустријанаца били су чланови НСДАП, док се процењује да је стварни број био и већи због уништавања дела архиве.

Очување документације омогућио је, између осталих, директор једне немачке фабрике папира који је током рата сакрио велики део архиве, спречивши њено уништење.

Након рата, документи су пребачени у Берлински документациони центар под америчком управом, а касније микрофилмовани и делимично предати немачким институцијама након уједињења Немачке 1994. године.

Према немачким законима, лични подаци могу бити јавно доступни тек десет година након смрти особе или 100 година од њеног рођења.

Немачке архивске службе годишње обраде десетине хиљада захтева у вези са нацистичким периодом, а очекује се да би комплетна дигитална доступност ових докумената могла бити остварена у наредним годинама.

НСДАП је основана 24. фебруара 1920. године у Минхену, преименовањем Немачке радничке партије (ДАП). Међу оснивачима странке био је и Адолф Хитлер, који је тада још био Аустријанац и који је убрзо преузео вођство и претворио је у масовни покрет.

Административну надлежност над чланством имала је канцеларија благајника Рајха (Реићшћатзмеистер).

Ова централна институција, са више од 3.200 запослених, била је одговорна за финансије партије и вођење централног регистра чланства.

Налазила се у Минхену, а од 1929. до краја рата 1945. године водио ју је Франц Ксавер Шварц, који је одговарао искључиво Хитлеру.

На крају рата, централни регистар обухватао је више од десет милиона чланских картона, према подацима Минхенског документационог центра за историју националсоцијализма.

(Танјуг)